

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' - ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση : Καρ.Σερβίας 8
Ταχ. Κώδ. : 10562 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2103375877
E-Mail : media_vouli@aade.gr
Url : www.aade.gr

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

**Αθήνα , 22/03/2024 - 17:33
Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΠΙΚ 1035173
ΕΞ 2024**

ΠΡΟΣ :
**Υπουργείο Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
(Χαρ. Τρικούπη 6-10)**

ΚΟΙΝ:
**1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
2. Γενική Διεύθυνση
Φορολογίας (ΓΔΦ)
3. Γενική Διεύθυνση
Τελωνείων & ΕΦΚ
(ΓΔΤ&ΕΦΚ)**

**Θέμα: Απάντηση στη με αρ. πρωτ. 1387/06.03.2024 αναφορά
κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα: «Άμεση ανάγκη ενίσχυση των
αγροτοκτηνοτρόφων και μελισσοουργών του Δήμου Καρύστου»**

**Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 35997 ΕΞ 2024/ΥΠΟΙΚ 07.03.2024 έγγραφο
του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 1387/06.03.2024 αναφοράς κοινοβουλευτικού
ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην ΑΑΔΕ με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας
γνωρίζουμε, ως προς τα τιθέμενα σε αυτή ζητήματα αρμοδιότητας Γενικής

Διεύθυνσης Φορολογίας και Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & ΕΦΚ, τα ακόλουθα:

I. Ως προς τα ζητήματα που σχετίζονται με τον ΦΠΑ:

Θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) στη χώρα μας, ρυθμίζονται με τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248). Ο Κώδικας ΦΠΑ αποτελεί ενσωμάτωση στην εσωτερική μας έννομη τάξη των διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει υποχρεωτική εφαρμογή για τα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 98 της ως άνω Οδηγίας, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να εφαρμόζουν έναν ή δύο μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ μόνο στις παραδόσεις αγαθών και στις παροχές υπηρεσιών των κατηγοριών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας αυτής.

Οι ανωτέρω διατάξεις ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία της χώρας μας με το άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ, όπου ορίζονται οι συντελεστές ΦΠΑ που εφαρμόζονται στις συναλλαγές, ενώ στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα καθορίζονται τα αγαθά και οι υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή, με αναγραφή στο Κεφάλαιο Α' «Αγαθά», των δασμολογικών κλάσεων για λόγους πλήρους αποσαφήνισης.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, ο συντελεστής ΦΠΑ ορίζεται σε 24% στη φορολογητέα αξία. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 13%, ενώ για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω Κώδικα, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6% και σε 4% κατά περίπτωση.

Στο πλαίσιο αυτό και με στόχο τη στήριξη των πολιτών, των επιχειρήσεων, καθώς και του πρωτογενούς τομέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, εφαρμόζονται μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ σε ένα σύνολο βασικών αγαθών, όπως προϊόντα διατροφής, αλευροποιίας, φάρμακα, εμβόλια κλπ, στην πλειοψηφία των αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων, όπως το κρέας, το μέλι, το γάλα, τα βρώσιμα λαχανικά και φυτά, οι καρποί και τα βρώσιμα φρούτα, τα ψάρια, τα δημητριακά, το ελαιόλαδο κλπ, καθώς και σε είδη που χρησιμοποιούνται στη γεωργία.

Ειδικότερα, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγεται το γάλα και τα προϊόντα γαλακτοκομίας, τα αυγά πτηνών, το φυσικό μέλι, καθώς και τα

βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης που δεν κατονομάζονται αλλού (Δ.Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409, 0410).

Επίσης, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, υπάγονται στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ, οι μηχανές, οι συσκευές και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται τόσο στη γεωργία όσο και στην κτηνοτροφία. Ειδικότερα στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγονται οι γεωργικοί ελκυστήρες και ελκυστήρες δασών (ΔΚ EX 8701), οι γεωργικές μηχανές, οι συσκευές και τα εργαλεία (ΔΚ EX 8201, EX 8413, EX 8419, EX 8424, EX 8432, EX 8433, EX 8434, EX 8435, EX 8436, EX 8437), οι αντλίες για υγρά (ΔΚ EX 8413), οι αεραντλίες και αεροσυμπιεστές για δεξαμενές ψαριών (ΔΚ EX 8414), τα κινητά σιλό (ΔΚ EX 8716), τα θερμοκήπια (ΔΚ EX 9406), οι δεξαμενές για ιχθυοκαλλιέργειες από γυαλί (ΔΚ EX 7020), τα κελύφη συσσωρευτών (ΔΚ EX 8479), οι πλωτές κατασκευές εκτροφής ψαριών (ΔΚ EX 8907), τα οποία από τη φύση τους και τα χαρακτηριστικά τους προορίζονται κυρίως ή αποκλειστικά για τη γεωργία, την κτηνοτροφία ή τη δασοκομία. Στην δε κτηνοτροφία περιλαμβάνεται κάθε δραστηριότητα εκτροφής ζώων, πτηνών, εντόμων ή ψαριών. Οι δεξαμενές αποθήκευσης νερού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην αποθήκευση νερού για την άρδευση ή τη στράγγιση ή την πυρόσβεση ή στις ιχθυοκαλλιέργειες (ΔΚ EX 3925, EX 3926, EX 6810, EX 6811, EX 7309, EX 7310, EX 7611, EX 7612). Εξαιρούνται από την εν λόγω διάταξη τα μέρη και τα εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών.

Στον ίδιο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγονται επίσης τα εντομοκτόνα, τα μυκητοκτόνα και τα ζιζανιοκτόνα.

Περαιτέρω, για τη στήριξη της αγροτοκτηνοτροφικής παραγωγής, με το άρθρο πεντηκοστό πέμπτο του ν. 4839/2021 (Α' 181), θεσπίστηκαν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για συγκεκριμένα αγαθά, τα οποία υπήχθησαν σε υπερμειωμένο συντελεστή 6%, όπως άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), κτηνοτροφικά τεύτλα, κτηνοτροφικές ρίζες, χορτονομές (FOIN, LUZERNE), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (Δ.Κ. 1213, 1214) και το καλαμπόκι (EX1005, EX1103, EX1104).

Στον ίδιο συντελεστή ΦΠΑ 6% υπάγονται και τα λιπάσματα (ΔΚ 3101, 3102, 3103, 3104, 3105), σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4916/2022 (Α' 65).

Επίσης, στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6% υπάγονται, σύμφωνα με την περ. 35 του Κεφαλαίου Α' του ως άνω Παραρτήματος ΙΙΙ, η ηλεκτρική ενέργεια (ΔΚ 2716) και το φυσικό αέριο (ΔΚ EX 2711). Αντίθετως, το πετρέλαιο κίνησης για

γεωργικά μηχανήματα δεν περιλαμβάνεται στα είδη για τα οποία παρέχεται ευχέρεια από το ενωσιακό δίκαιο να υπαχθούν σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ.

Ως προς τις Υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του ανωτέρω Παραρτήματος ΙΙΙ, στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγεται η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή, η παροχή δηλαδή υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για την παραγωγή των αγροτικών προϊόντων μέχρι την ολοκλήρωση της συγκομιδής τους. Μεταξύ των υπηρεσιών αυτών είναι και η σπορά, το αλώνισμα, η συλλογή βάμβακος κ.α. (ΠΟΛ 1119/2017).

Επίσης, με την ΚΥΑ Π.2869/2389/ΠΟΛ.137/4.5.1987 (Β΄ 236) καθορίζεται η διαδικασία προκειμένου, μεταξύ άλλων, οι αγροτοκτηνοτροφικές/μελισσοκομικές επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, εφόσον το επιθυμούν, να αγοράζουν από το εσωτερικό της χώρας ή να εισάγουν καινούργιο μηχανολογικό και λοιπό εν γένει εξοπλισμό με αναστολή καταβολής του ΦΠΑ στην περίπτωση που σε κάθε μεμονωμένη συναλλαγή για απόκτηση καινούργιων επενδυτικών αγαθών αναλογεί φόρος ίσος ή μεγαλύτερος του ποσού των 2.934,70 ευρώ (άρθρο 3 ν. 2093/1992, Α΄ 181).

Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι ο ΦΠΑ είναι φόρος ουδέτερος για την επιχείρηση, η οποία μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα έκπτωσης και επιστροφής, και δεν αποτελεί κόστος για αυτή.

ΙΙ. Ως προς τα ζητήματα για κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) στο πετρέλαιο κίνησης:

Με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (L283), όπως έχουν ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις των άρθρων 72 έως 78 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α΄ 265), καθορίζονται ελάχιστα επίπεδα φορολογίας για τα ενεργειακά προϊόντα και την ηλεκτρική ενέργεια. Η εφαρμογή της Οδηγίας αυτής είναι υποχρεωτική για τα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. και συνεπώς, σύμφωνα και με τα σχετικώς προβλεπόμενα, τυχόν κατάργηση του συντελεστή ΕΦΚ στο πετρέλαιο κίνησης θα αποτελούσε παραβίαση του ενωσιακού δικαίου.

Ωστόσο, με το άρθρο 40 του νόμου 5092/2024 (Α΄ 33), προστέθηκε παρ. 4β στο άρθρο 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α΄ 265), με την οποία προβλέπεται ότι για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 73, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία καθορίζεται, από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως και την 31η Δεκεμβρίου

2024, μηδενικός συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης, ανά χιλιόλιτρο. Για το διάστημα ισχύος του μηδενικού συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης, κατά τη θέση σε ανάλωση του ως άνω προϊόντος, εφαρμόζεται ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 73 και επιστρέφεται, κατά τον χρόνο που καθορίζεται με την κανονιστική πράξη του πέμπτου εδαφίου της εν λόγω διάταξης, ποσό ειδικού φόρου κατανάλωσης ίσο με τον ως άνω οριζόμενο συντελεστή σύμφωνα με τους λοιπούς όρους που καθορίζονται στην ίδια πράξη.

Επίσης, στο τρίτο εδάφιο της ως άνω παραγράφου ορίζεται ότι ποσοστό επί των δικαιούμενων ποσών επιστροφής, δύναται να προκαταβάλλεται σύμφωνα με την κανονιστική πράξη του πέμπτου εδαφίου αυτής.

Κατ' εξουσιοδότηση του πέμπτου εδαφίου της ως άνω παραγράφου εκδόθηκε η υπό στοιχεία Α. 1037/2024 (Β' 1588) κοινή απόφαση των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της προκαταβολής και επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης (ΕΦΚ) του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265) που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία για το έτος 2024, το ποσοστό, τα κριτήρια και ο χρόνος προκαταβολής, τα δικαιούχα προκαταβολής και επιστροφής ΕΦΚ πρόσωπα, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων πετρελαίου κινητήρων για τις οποίες υπολογίζεται η επιστροφή του φόρου, η αρμόδια για την επιστροφή ΕΦΚ αρχή, ο τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρήσης του πετρελαίου κινητήρων, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 4β του άρθρου 78 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα.

III. Ως προς το ζήτημα των μέτρων κατά των ελληνοποιήσεων των εισαγόμενων αγροτοκτηνοτροφικών και μελισσοκομικών προϊόντων:

Βασική προτεραιότητα της ΑΑΔΕ και στρατηγικό στόχο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και ΕΦΚ αποτελεί η διενέργεια τελωνειακών ελέγχων για την αποτροπή και την καταστολή του παράνομου εμπορίου και των φαινομένων φοροδιαφυγής και αποφυγής καταβολής δασμών, με γνώμονα την προστασία των δημοσίων εσόδων, της δημόσιας υγείας και του υγιούς ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο αυτό καθορίζονται οι ετήσιοι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι των υπηρεσιών, στους οποίους περιλαμβάνεται και η διενέργεια στοχευμένων ελέγχων, η υλοποίηση των οποίων ανατίθεται στις Τελωνειακές Αρχές και τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων (ΕΛΥΤ) της ΑΑΔΕ.

Για δε τον εντοπισμό και την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, οι τελωνειακές υπηρεσίες της χώρας, διεξάγουν καθημερινά ελέγχους, ανταλλάσσουν σχετικές πληροφορίες μέσω της Διεύθυνσης Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων και συνεργάζονται στενά με τις λοιπές διωκτικές αρχές της χώρας, όπως τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων (ΕΛΥΤ), τις Υπηρεσίες Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ), το Λιμενικό Σώμα και την Αστυνομία.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά τα έτη 2019 - 2023 οι Τελωνειακές Αρχές πραγματοποίησαν μια σειρά από ελέγχους (εγγράφων, διαδικασίας) προϊόντων μελιού και ειδικότερα της δασμολογικής διάκρισης Κοινού δασμολογίου 04 09 0000 - μέλι φυσικό και συγκεκριμένα:

Για το έτος 2019 πραγματοποιήθηκαν 26 έλεγχοι.

Για το έτος 2020 πραγματοποιήθηκαν 29 έλεγχοι.

Για το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν 52 έλεγχοι.

Για το έτος 2022 πραγματοποιήθηκαν 83 έλεγχοι.

Για το έτος 2023 πραγματοποιήθηκαν 214 έλεγχοι.

Από δε τους ανωτέρω ελέγχους δεν προέκυψε η τέλεση παραβάσεων.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί η τέλεση παραβάσεων, οι Τελωνειακές Αρχές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, επιβάλλουν τις προβλεπόμενες, στις κείμενες διατάξεις, κυρώσεις και προβαίνουν στην κατάσχεση των λαθραίων προϊόντων.

IV. Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω ερώτηση, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ και εξετάζονται αρμοδίως.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Επικοινωνίας
Γεωργία Τσέτσου